

ἐδημοσίευσεν ἀπὸ τοῦ 1896 σειράν δραμάτων — Μυστικὸ τοῦ Γάμου, ἡ Φάρσα τῆς Ζωῆς, Μις Ἄννα Κούξλεϋ, οἱ Κούρδοι, τὸ Δακτυλίδι τῆς Μάνας, Στὰ Σύννεφα, Ἄνατολή, — μίαν συλλογὴν λυρικῶν ποιήσεων «Τὸ Βιβλίον τῶν Συντριμίων», καὶ κατ' ἔμμετρον μετάφρασιν τοῦ «Διονύσου Διθυράμβους» τοῦ Νίτσε. Τὸ ἔργον τοῦ τοῦτο συμπληρῶναι ἢ σημαντικὴ συνεργασία του εἰς τὴν «Τέχνην» τοῦ Χατζοπούλου καὶ εἰς τὸ «Περιοδικόν μας» τοῦ Βώκου.

Εἰς τὴν ἀρχήν, τὰ δράματα καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Καμπύση ἐπροκάλεσαν μόνον εἰρωνείας καὶ ὕβρεις. Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῶν «μαλλιαρῶν» καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ «Δακτυλιδίου τῆς Μάνας» ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς μαλλιαροτέρους. Ἐκαμνε προπάντων ἀστεῖαν ἐντύπωσιν ἢ πάρα πολὺ δημώδης γλῶσσα του καὶ ἡ ἐπαναστατικὴ του ὀρθογραφία. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁμως εὔρε θιασώτας καὶ θαυμαστάς, σήμερον δὲ εἰς τὸν φιλολογικόν κόσμον ἔχει μαζί του ὅλους τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι, ἐλεύθεροι προλήψεων, ἐκτιμοῦν κατ' ἀξίαν τὸ ἰσχυρὸν ἄλταντον, τὴν πρωτοτυπίαν, τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν πνοὴν τῶν ἔργων του. Σήμερον τὸ μικρὸν καὶ ἡμιτελὲς ἔργον τοῦ Καμπύση, ἀλλὰ μέγα κατὰ τὴν ἰδέαν καὶ τὴν ἐπιβολὴν, μελετᾶται μετὰ σεβασμοῦ καὶ λαμβάνεται ὡς πρότυπον.

Εἰς τὸ θέατρον, ἐκτὸς τῶν «Κούρδων» τοὺς ὁποίους ἐπαιξεν ἡ «Νέα Σκηνή», δὲν ἐπαίχθη ἄλλο δράμα τοῦ Καμπύση. Θὰ ἔλθῃ ὁμως ἐποχὴ ποῦ θὰ δοκιμασθοῦν ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς σκηνῆς ὅλα ὅσα ἀφῆκε, καὶ τότε θὰ δειχθῇ ὅτι τὸ «Δακτυλίδι τῆς Μάνας» εἶνε ἄρτιον ἔργον καὶ σχεδὸν ἀριστοῦργημα.

Εἰς τὸ Νεκροταφεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Γιάννης Καμπύσης κοιμᾶται ὑπὸ σεμνὸν μαρμάρινον μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται εἰς τὴν στοργὴν τῆς ἀτυχοῦς μητρὸς καὶ εἰς τὴν τέχνην τοῦ κ. Θωμοπούλου. Πολλοὶ θαυμασταὶ τὸ μνημεῖον τοῦτο συχνοστολίζουσιν με ἄνθη...

ΑΠΟ ΤΟ "ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΤΡΙΜΙΩΝ,,

Εἰς τὴν σάλα οἱ γάστρες ποῦ εὐωδιάζουν
 ὄξω τὰ λούλουδα τώρα χλωμάζουν·
 ἔλα καὶ κάθισε ἴδω στὸ ντιβάνι
 χειμῶνας πλάγι μου νὰ μὴ σε φτάνῃ·
 ἔλα καὶ θὰ σοῦ πῶ τὸ παραμῦθι
 γιὰ τὴ Βασιλοπούλα ποῦ ἀναστήθη!

: Εἶτανε μιὰ φορὰ ἓνα Βασιλόπουλο...
 — Ἄχ! δὲν τὸ λέω!.. Ἄχ! ὄνειρο θολὸ
 με ροδομάγεμα με βανκαλαίει
 μὰ στὴ Βασιλοπούλα δὲ με πάει!

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΠΥΣΗΣ